

STK a ich pracovníci v roku 2019 – základné štatistické ukazovatele

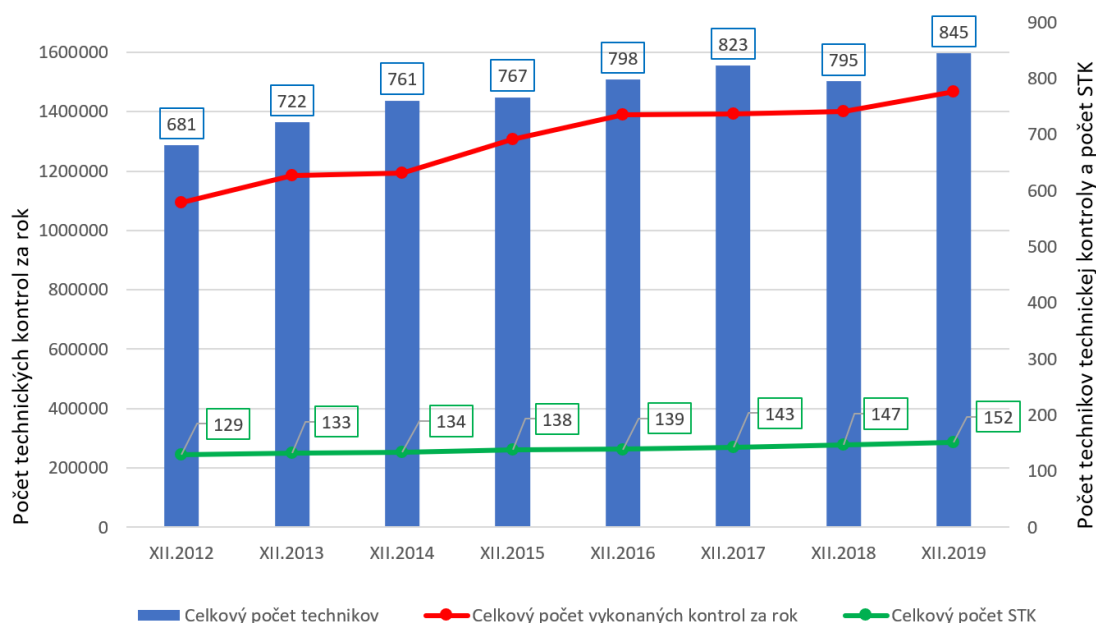
Hoci hlavným ukazovateľom výkonnosti siete staníc technickej kontroly (STK) v Slovenskej republike sú skôr počty vykonaných technických kontrol (tie boli predmetom nášho predchádzajúceho [štatistického prehľadu](#)), komplexný obraz dotvára aj množstvo iných, dnes už vďaka pokročilej informatizácii štatisticky spracovateľných údajov. Okrem iného medzi ne patrí aj súbor dát týkajúcich sa STK, ich technikov technickej kontroly alebo administratívnych pracovníkov.

1. Počet STK a počet technikov technickej kontroly

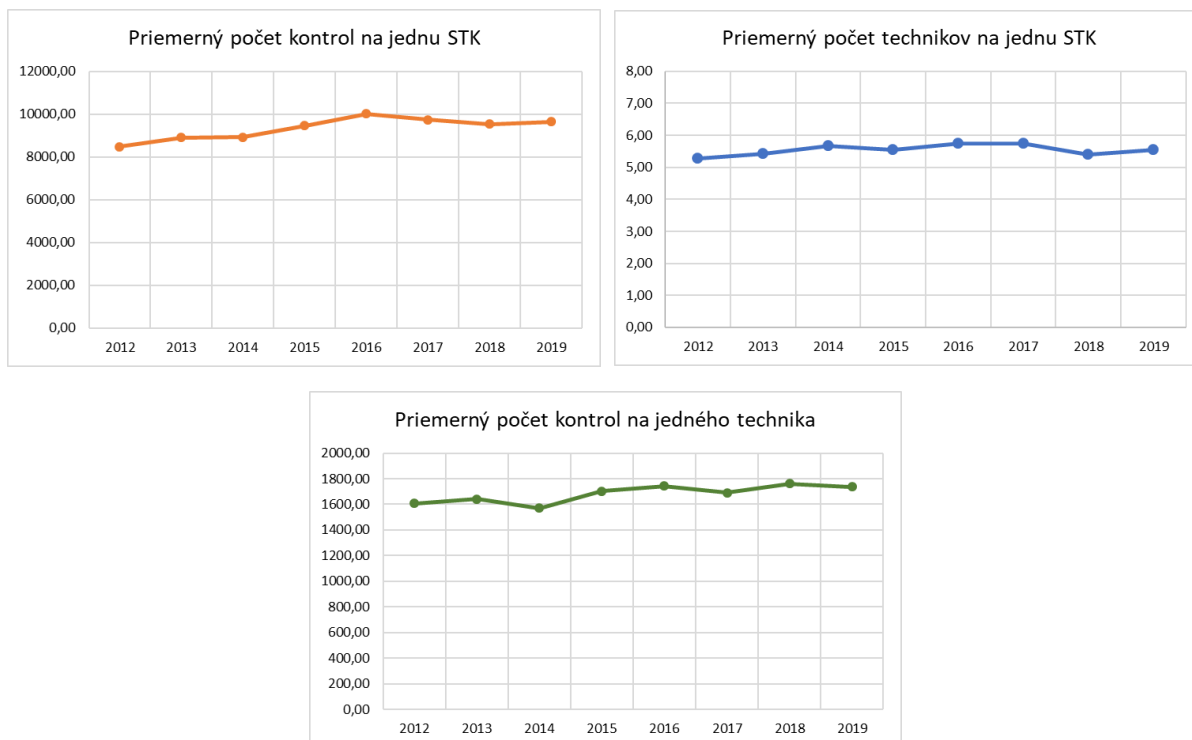
Počet STK je v Slovenskej republike štátom regulovaný na základe počtu vozidiel evidovaných v jednotlivých okresoch. Celkový počet STK v Slovenskej republike donedávna kvôli regulácii dlhodobo stagnoval alebo rástol len mierne. K 20.5.2018 ale prišlo s nadobudnutím účinnosti zákona č. 106/2018 Z. z. ku zmene pravidiel regulácie, čoho dôsledkom bol vznik niekoľkých desiatok nových voľných miest na zriadenie STK. V roku 2019 už boli spustené prvé nové STK z očakávanej veľkej vlny novovznikajúcich. Kým na konci roka 2018 bolo na Slovensku 147 STK, o rok neskôr ich už bolo 152, čo predstavuje medziročný nárast počtu STK o 3,40 %. Výraznejší rast počtu STK možno očakávať až v priebehu roka 2020.

Napriek stagnácii počtu STK v uplynulých rokoch, počet všetkých technikov technickej kontroly v Slovenskej republike dlhodobo mierne rástol. Výnimkou bola druhá polovica roka 2018, kedy nastal mierny pokles, pravdepodobne v dôsledku odchodu niektorých technikov kvôli legislatívnym zmenám. V priebehu roka 2019 bol úbytok pracovných síl nahradený novými technikmi, na konci roka sme preto mohli zaznamenať rekordný počet 845 technikov technickej kontroly na všetkých slovenských STK. Oproti koncu roka 2018 to znamenalo nárast počtu technikov o 6,29 %.

V diagrame je znázornený vývoj počtu STK, technikov technickej kontroly a na porovnanie aj počtu vykonaných technických kontrol za jednotlivé roky v období od roku 2012 do roku 2019.

Ako vidno z diagramu vyššie, s miernym rastom počtu STK a technikov technickej kontroly v uplynulých rokoch približne korešpondoval aj mierny nárast celkového počtu vykonaných technických kontrol v celej Slovenskej republike za rok. Parametre ako priemerný ročný počet vykonaných kontrol pripadajúci na jednu STK, priemerný počet technikov na jednu STK alebo priemerný ročný počet kontrol na jedného technika sa preto v uplynulých rokoch príliš nemenili, ako je zrejmé z nasledujúcich diagramov.

2. Školenia a skúšky pracovníkov STK

V roku 2019 absolvovalo šesťtýždňové základné školenie (2 týždne teoretickej výučby a 4 týždne praxe), ktoré je jedným z predpokladov získania kvalifikácie technika technickej kontroly, celkovo 171 osôb. Trojdňové doškolenie potrebné na predĺženie platnosti kvalifikácie absolvovalo celkovo 173 technikov technickej kontroly.

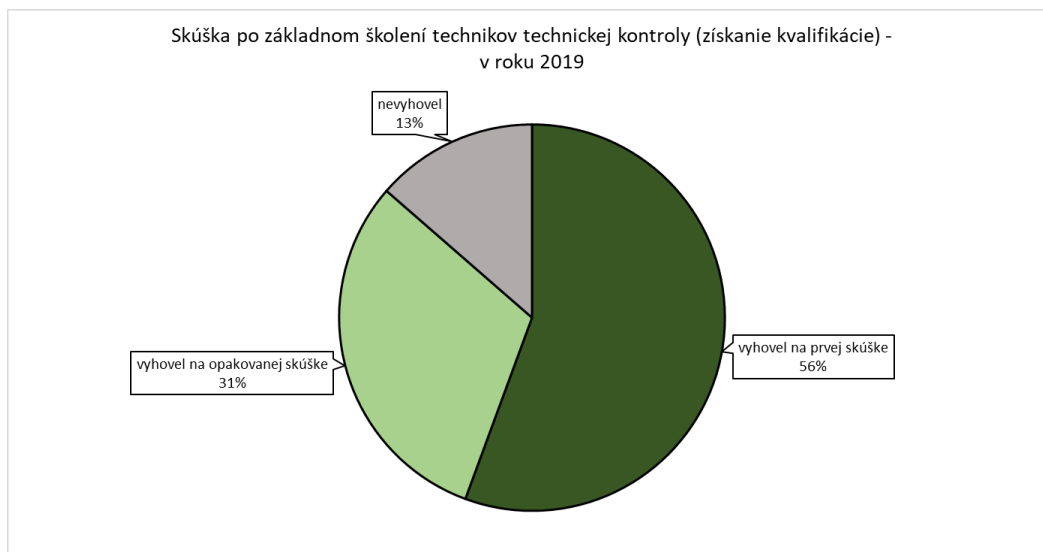
Druh školenia	Počet školení	Počet vyškolených osôb
Doškolenie	8	173
Základné školenie	6	171

Po oboch typoch školení nasleduje skúška z odbornej spôsobilosti, ktorá je ďalším z predpokladov získania alebo predĺženia platnosti kvalifikácie technika technickej kontroly. V spolupráci s Ministerstvom dopravy a výstavby Slovenskej Republiky sme ju v roku 2019 usporiadali v 44 turnusoch. Podrobné počty skúšaných osôb sú uvedené v tabuľke nižšie. Rozdiely v počtoch vyškolených a skúšaných osôb sú spôsobené presahmi procesov školení a skúšok do bezprostredne predchádzajúceho, respektíve nasledujúceho kalendárneho obdobia. Nepomer medzi celkovým prírastkom technikov technickej kontroly a počtom vyskúšaných osôb je zasa daný jednak ukončením činnosti a odchodom časti technikov, ako tiež tým, že sa na základnom školení zúčastňujú aj už aktívni technici, ak si chcú kvalifikáciu rozšíriť na ďalšie kategórie vozidiel.

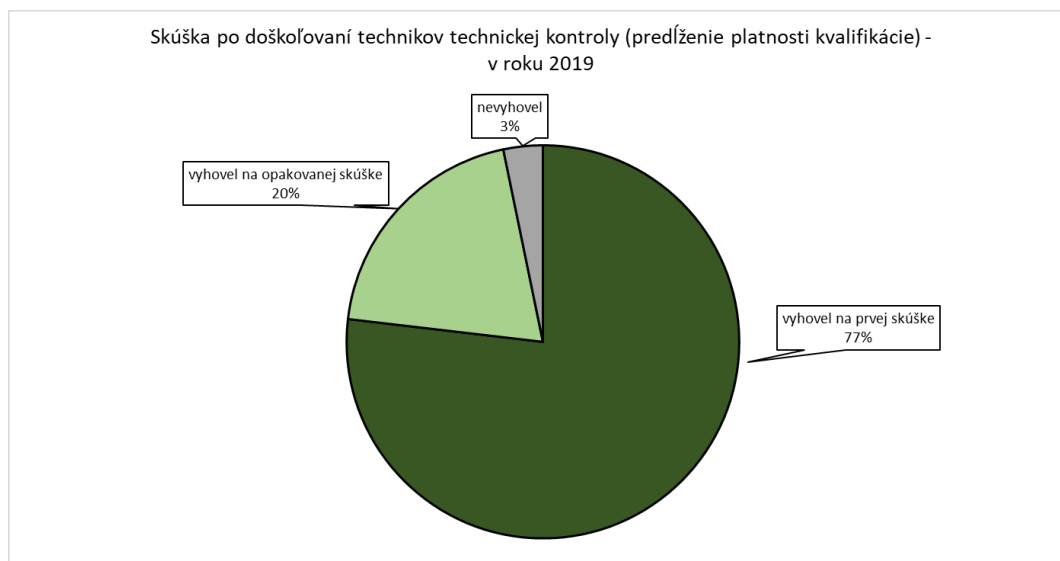
Skúška z odbornej spôsobilosti po druhu školenia	Počet skúšaných na prvej skúške	Počet skúšaných na opakovanej skúške
Doškoľovanie	216	46
Základné školenie	169	62

Samotná skúška z odbornej spôsobilosti sa skladá z teoretickej a praktickej časti, na úspešné absolvovanie skúšky je potrebné uspieť na oboch jej častiach. Teoretická časť spočíva vo vyplnení testov vygenerovaných z informačným systémom náhodne vybraných otázok individuálne pre každého účastníka. Rozsah testov závisí od rozsahu kvalifikácie technika, bežnej (základnej) kvalifikácii zodpovedá podľa kontrolovaných kategórií vozidiel 55 až 75 otázok. Podľa platnej legislatívy musí účastník skúšky úspešne zodpovedať aspoň 90 % otázok. Databáza otázok, z ktorej sa testy generujú, je schválená Ministerstvom dopravy a výstavby Slovenskej Republiky a zverejnená. Vyhodnotenie výsledku teoretickej časti skúšky je úplne automatizované, vykonáva ho informačný systém bez zásahu členov skúšobnej komisie. Praktická časť skúšky spočíva vo vykonaní technickej kontroly na vozidle pod dohľadom členov skúšobnej komisie. Na úspešné absolvovanie tejto časti skúšky musí jej účastník nájsť a správne vyhodnotiť chyby kontrolovaného vozidla. Dôvodom neúspechu môže byť predovšetkým chyba pri identifikácii vozidla alebo neodhalenie alebo nesprávne vyhodnotenie vážnych a nebezpečných chýb kontrolovaného vozidla. Ak skúšaný nevyhovel z niektorej časti skúšky, mohol ju v roku 2019 opakovať najviac jedenkrát, pričom opakovaná skúška sa môže vykonať najskôr po 7 dňoch. Ak skúšaný nevyhovel ani pri opakovanej skúške alebo ju nevykonával do šiestich mesiacov, ďalšiu skúšku mohol vykonať až po opätovnom absolvovaní základného školenia. *Poznámka: Od 1.1.2020 prišlo ku zmene, počet možných opakovaní skúšky sa zvýšil na dve.*

Zo 169 absolventov základných školení, teda uchádzačov o získanie kvalifikácie technika technickej kontroly, uspelo na prvom termíne skúšky z odbornej spôsobilosti 94, čo zodpovedá 55,62 % celkového počtu účastníkov. Na opakovanom termíne uspelo ďalších 52, čo zodpovedá 30,77 % účastníkov. Neúspešných, teda takých, ktorí nevyhoveli na prvom aj druhom termíne, bolo 23, to znamená 13,61 % účastníkov.

Na skúškach po doškolení na predĺženie platnosti kvalifikácie technika technickej kontroly bola úspešnosť podľa očakávania výrazne lepšia. Z 216 účastníkov uspelo na prvý pokus 166, čo zodpovedá 76,85 %, a na druhý pokus ďalších 43, teda 19,91 %. Neúspešní, ktorí skúšku nezvládli ani na druhý krát, boli len siedmi, to zodpovedá 3,24 percentám účastníkov.

Povinným školeniam podliehajú aj administratívni pracovníci STK. Krátkym niekoľkohodinovým školením zameraným na prácu s informačným systémom získavajú kvalifikáciu, ktorú neskôr už nie je potrebné obnovovať. V roku 2019 u nás toto školenie prebehlo celkovo v trinástich turnusoch a absolvovalo ho 66 osôb.

3. Inšpekcie STK

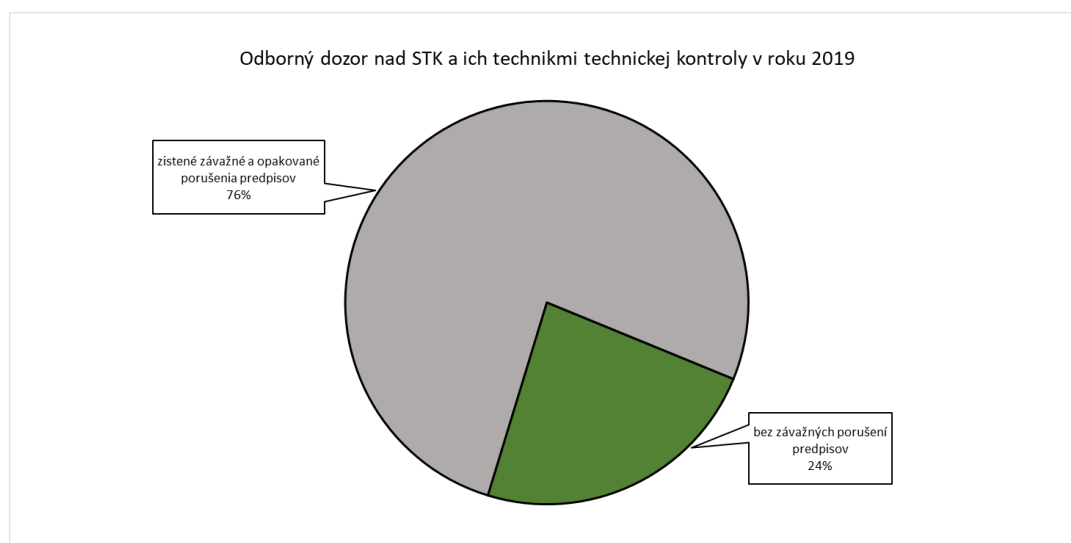
Podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/45/EÚ zodpovedá za vykonávanie pravidelných kontrol technického stavu vozidiel priamo každý členský štát EÚ aj vtedy, ak možnosť vykonávania kontrol delegoval na súkromné subjekty. Štáty preto majú povinnosť efektívne dohliadať na všetky subjekty vykonávajúce technické kontroly tak, aby bolo zabezpečené dodržiavanie predpisov a najmä správnosť posúdenia technického stavu vozidla.

V Slovenskej republike je dodržiavanie predpisov prevádzkovateľmi STK a technikmi technickej kontroly predmetom dozoru vykonávaného príslušnými orgánmi štátnej správy spolu s technickou službou technickej kontroly a overovania vykonávaného technickou službou technickej kontroly. Činnosti technickej služby spadajúce do tejto oblasti sú akreditované ako inšpekcie podľa normy ISO 17020. Ich výsledky za rok 2019 sú uvedené v nasledujúcej časti štatistického prehľadu.

a) Odborný dozor technickej služby technickej kontroly

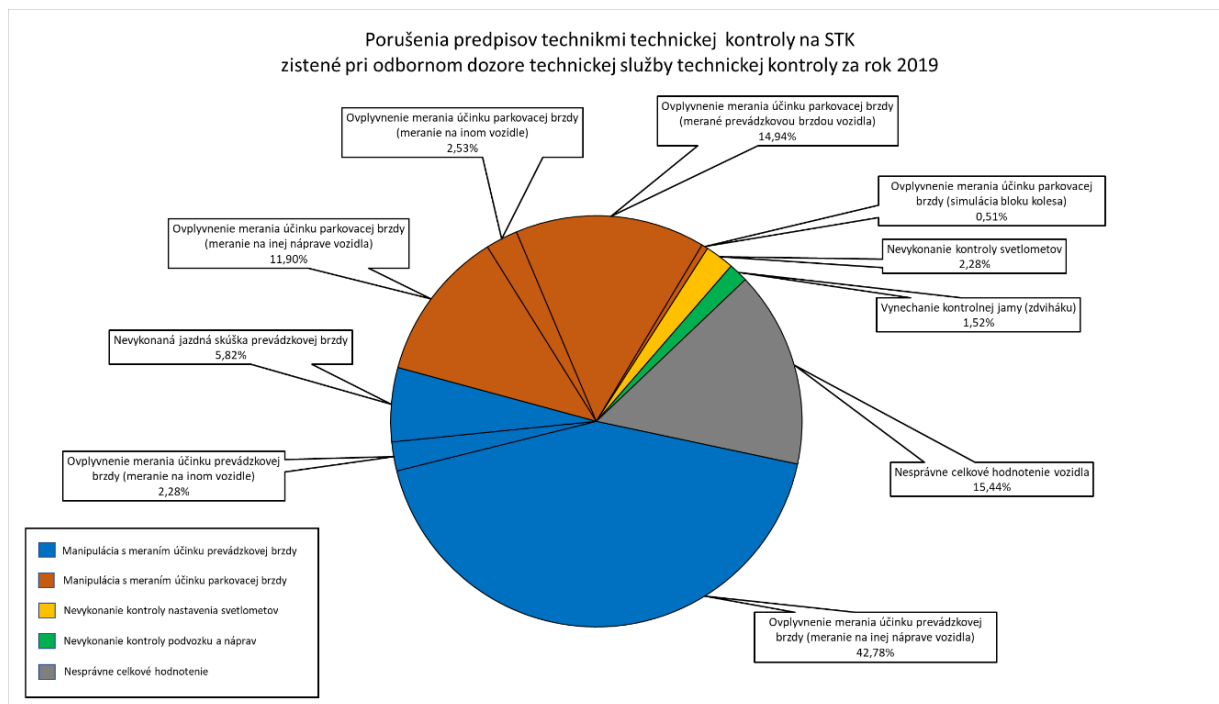
Odborný dozor technickej služby technickej kontroly dopĺňa štátny odborný dozor, vykonávaný orgánmi štátnej správy. Odbornému dozoru podliehajú prevádzkovatelia STK, technici technickej kontroly a odborne spôsobilé osoby na kalibrácie zariadení používaných pri technických kontrolách. Odborný dozor je vopred nevyžiadanou a neohlásenou inšpekciou zameranou na zisťovanie porušení predpisov. Zaoberáme sa predovšetkým tými najzávažnejšími porušeniami, ktoré majú priamy vplyv na bezpečnosť prevádzky vozidla. Radíme medzi ne najmä zo strany technika technickej kontroly zjavne zámerné manipulácie s výsledkom merania alebo hodnotením vozidla pri technickej kontrole.

V roku 2019 bol odborný dozor vykonaný celkovo nad 51 STK. S využitím analýzy zaznamenaných údajov z meraní a videozáznamov sme na 39 z nich (76,47 % kontrolovaných STK!) zistili a zdokumentovali celkovo 395 závažných porušení predpisov technikmi technickej kontroly. Bez zistených porušení tak bolo len 12 z kontrolovaných STK (23,53 %).

Približne polovica zistených porušení predpisov (50,89 %) sa týkala zjavne zámernej manipulácie s meraním účinku prevádzkovej brzdy. Ďalších 29,87 % odhalených porušení sa týkalo zjavne zámernej manipulácie s meraním účinku parkovacej brzdy. Zvyšok tvorili vynechania kontroly nastavenia svetlometov, podvozku alebo náprav a

nesprávne hodnotenie technického stavu vozidla. Napriek medializovaným tvrdeniam niektorých kontrolovaných technikov a prevádzkovateľov STK, v žiadnom z nami riešených prípadov nešlo o administratívne pochybenia technikov alebo STK. Všetky zistenia boli postúpené príslušným orgánom štátnej správy na ďalšie konanie. Podrobnejšie rozdelenie zistených porušení predpisov je v pripojenom diagrame.

b) Overenie počiatocného plnenia podmienok na vykonávanie technickej kontroly

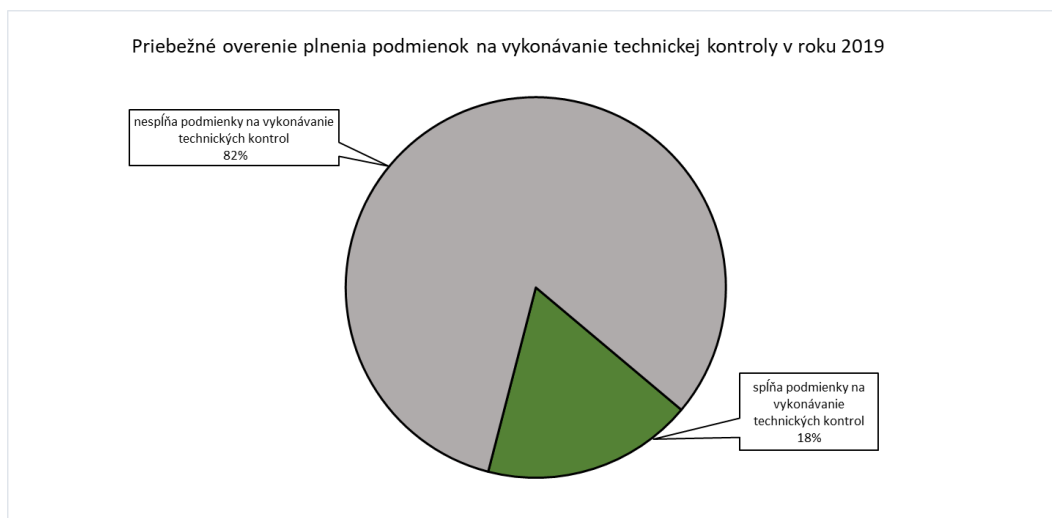
Overeniu počiatocného plnenia podmienok na vykonávanie technickej kontroly podlieha STK v procese zriaďovania (teda ešte pred jej zriadením) alebo existujúca STK, ak ide o jej zmenu (napr. typu alebo počtu kontrolných liniek). Toto overenie sa vykonáva na základe žiadosti, teda je vopred ohlásené. Zameriava sa na preverenie technického vybavenia, stavebného vyhotovenia a administratívnych požiadaviek na STK.

V roku 2019 bolo vykonaných celkovo 15 počiatocných overení. Všetky boli vyhodnotené so záverom, že STK spĺňa podmienky na vykonávanie technických kontrol.

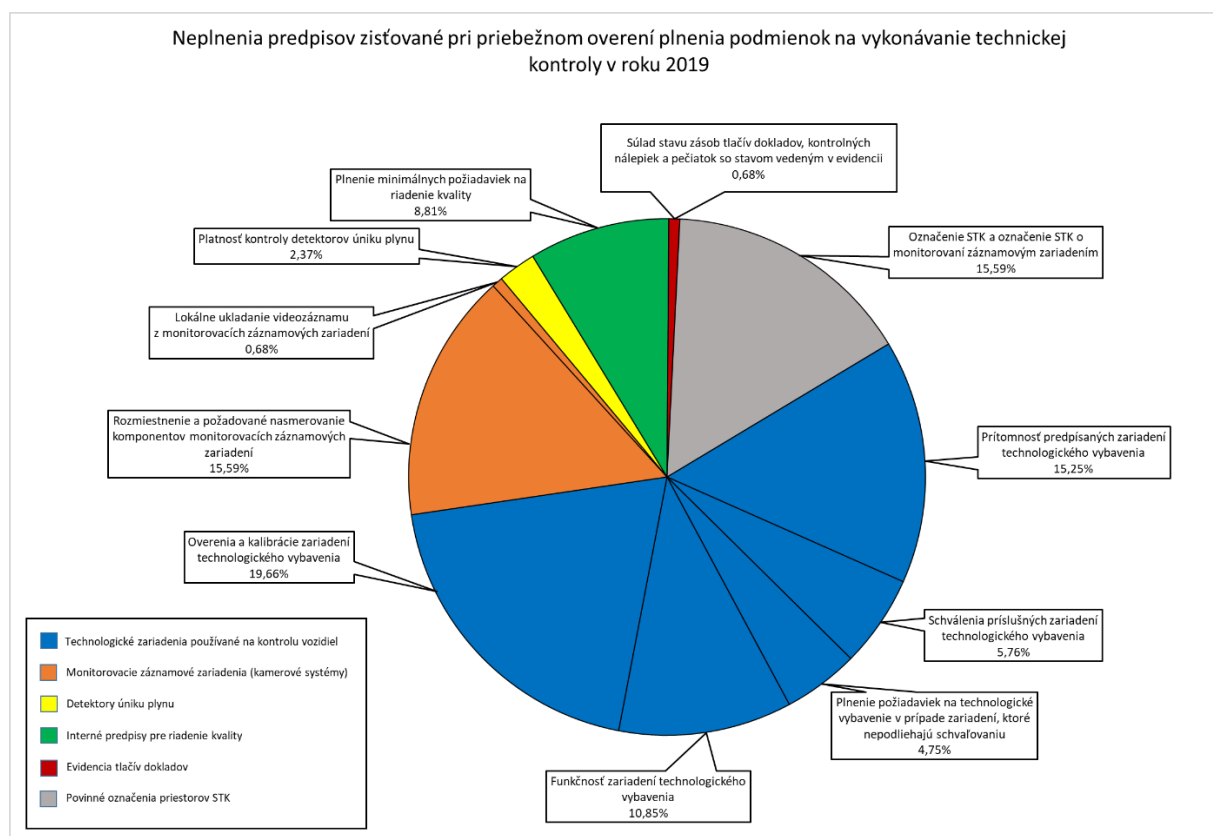
c) Priebežné overenie plnenia podmienok na vykonávanie technickej kontroly

Priebežnému overeniu plnenia podmienok na vykonávanie technickej kontroly podlieha raz za dva roky každá existujúca STK. Priebežné overenie sa vykonáva na základe schváleného a zverejneného plánu, teda opäť ide o vopred ohlásenú inšpekciu. Rozsah priebežného overenia je obdobný, ako v prípade overenia počiatocného plnenia podmienok. Ak bolo zistené nespĺnenie predpísaných podmienok, STK bola v roku 2019 povinná ho odstrániť najneskôr do tridsiatich dní, hoci prerušiť kvôli nemu činnosť nemusela. *Poznámka: Od 1.1.2020 prišlo ku zmene, lehota sa predĺžila na 60 dní.*

V roku 2019 bolo vykonaných celkovo 106 priebežných overení, z čoho len na 19 STK, čiže v 17,92 % prípadov (!), bolo konštatované, že STK spĺňa podmienky na vykonávanie technických kontrol. Na 87 STK, teda v 82,08 % prípadov, bolo zistené nesplnenie.

Medzi najčastejšie zisťované nesplnenia predpisov patrili chyby pri technologických zariadeniach používaných na vykonávanie technických kontrol (56,27 %), monitorovacích záznamových zariadeniach - kamerových systémoch (16,63 %) a nesprávne povinné označenia STK (15,59 %). Podrobnejšie rozdelenie je v pripojenom diagrame.

TESTEK, a.s.

technická služba technickej kontroly